

**TÜBİSAD
BİLİŞİM SANAYİCİLERİ DERNEĞİ
TELEKOMÜNİKASYON KOMİSYONU
VERGİ ÇALIŞMA GRUBU**

Tarih : 29.04.2010
Sayı : 10-014

Konu: ÖZEL İLETİŞİM VERGİSİ İLE İLGİLİ MOBİLSAD GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ

Aşağıdaki üç başlık altında MOBİLSAD'ın özel iletişim vergisi ile ilgili görüş ve önerileri belirtilmektedir. İlk başlıkta konuyla ilgili yasal düzenleme yer almakta, ikinci bölümde ise bu yasal düzenlemenin telekomünikasyon sektörüne etkileri değerlendirilmektedir. Son bölümde ise MOBİLSAD'ın konuyla ilgili önerileri özetlenmektedir.

I. YASAL DÜZENLEME

16.07.2004 tarihinde çıkan bir kanun ile Gider Vergileri Kanununun 39'uncu maddesinde yapılan düzenleme;

5228 No'lu Kanun

Madde 38. 13.7.1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 39'uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 39. 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu uyarınca Telekomünikasyon Kurumuyla görev veya imtiyaz sözleşmesi imzalamak veya bu Kurumdan ruhsat veya genel izin almak suretiyle telekomünikasyon alt yapısı kurup işleten veya telekomünikasyon hizmeti sunan işletmecilerin;

a) Her nevi mobil telekomünikasyon işletmeciliği kapsamındaki (ön ödemeli kart satışları dahil) tesis, devir, nakil ve haberleşme hizmetleri % 25,

b) Radyo ve televizyon yayınlarının uydu platformu ve kablo ortamından iletilmesine ilişkin hizmetleri % 15,

c) (a) ve (b) bentleri kapsamına girmeyen diğer telekomünikasyon hizmetleri % 15,
Oranında özel iletişim vergisine tâbidir.

Bakanlar Kurulu, % 25 oranını % 10'a, % 15 oranlarını ise ayrı ayrı veya birlikte % 5'e kadar indirmeye ve bu oranları kanunî oranlarına kadar artırmaya yetkilidir.

Mobil telefon aboneliğinin ilk tesisinde (operatör değişiklikleri hariç) yirmi milyon lira ayrıca özel iletişim vergisi alınır. Bu tutar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Hesaplanan tutarın yüzde beşini aşmayan kesirler dikkate alınmaz. Bakanlar Kurulu, bu şekilde tespit edilen tutarı % 50'sine kadar artırmaya veya yarısına kadar indirmeye yetkilidir.

Verginin mükellefi; birinci fıkrada sayılan telekomünikasyon hizmetlerini sunan işletmecilerdir. Verginin matrahı, katma değer vergisi matrahını oluşturan unsurlardan teşekkül eder. Bir aya ait özel iletişim vergisi, izleyen ayın onbeşinci günü akşamına kadar beyan edilerek aynı süre içinde ödenir. Bu verginin beyan ve ödenmesine ilişkin olarak 47 ve 48 inci madde hükümleri uygulanmaz.

Bu maddede hüküm bulunmayan hallerde, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu hükümleri uygulanır. Telekomünikasyon işletmecilerinin; imtiyaz veya görev sözleşmeleri, ruhsatlar veya genel izinler uyarınca Hazineye ödeyecekleri payın hesaplanmasında özel iletişim vergisi dikkate alınmaz. Özel iletişim vergisi, düzenlenecek faturalarda ayrıca gösterilir.

Bu vergi, katma değer vergisi matrahına dahil edilmez, gelir ve kurumlar vergisi uygulamasında gider kaydedilmez ve hiçbir vergiden mahsup edilmez. Tahsil edilen vergiden, 2.2.1981 tarihli ve 2380 sayılı Kanun ile 27.6.1984 tarihli ve 3030 sayılı Kanuna göre mahalli idarelere pay verilmez.

Bu vergiye ilişkin usul ve esaslar ile verilmesi gereken beyannamelerin şekil, muhteva ve eklerini belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

II. 16.07.2004 tarihinde kanun hükmünde kararname ile yapılan düzenlemenin telekomünikasyon sektörüne etkileri

16.07.2004 tarihinde kanun hükmünde kararname ile telekomünikasyon sektöründeki haberleşme hizmetlerine “**Özel İletişim Vergisi**” adı altında çeşitli oranlarda vergiler konulmuştur. Geçici vergi olarak getirilen bu vergiler bir müddet sonra kalıcılık kazanmıştır.

Mevcut durumda ÖİV oranları tüketicinin kafasında ciddi karışıklıklara sebep olmaktadır. Benzer ve hatta aynı hizmet alımlarından birbirinden çok farklı oranlarda vergiler alınmaktadır.

Aşağıda benzer servislerden alınan farklı vergi oranlarına istinaden bazı örnekler dikkatinize sunulmuştur.

i. GSM ve Sabit Hat üzerinden ses, SMS ve data kullanımında mevcut durum:

- Tüketici kullandığı **GSM** hattından aldığı **ses ve sms** temelli hizmetler için **%25** ÖİV öder.
- Aynı veya farklı bir **GSM** hattı üzerinden **internet hizmeti** alırsa;
  - hattın **faturalı** olması halinde **%5**
  - **ön ödemeli** olması halinde ise **%25** olmak üzere iki farklı ÖİV öder.
- Aynı tüketici **sabit hattan** alacağı **ses ve sms** servisleri için **%15** ÖİV öder.
- **Sabit hattan** alınan **internet** hizmeti için ise **%5** ÖİV öder. Ancak sabit hattan alınan ÖİV ile ilgili olarak sabit operatörün mobil cihazlar üzerinden kullanıma açmış olduğu yeni bir hizmetinde vergi yine **%15** olarak ücretlendirilir.

ii. Farklı Dijital Platformlarında aynı yayının seyredilmesi ile ilgili mevcut durum:

ÖİV'ye ilişkin konu yakınsama denilen medya ve telekomünikasyon ürün ve hizmetlerinin iç içe girmesinden ötürü de karışmaktadır. Örneğin aynı dizi filmi tüketici karasal yayın üzerinden, dijital uydu platformu üzerinden, IP-WEB TV platformundan veya Mobil TV platformundan izleyebilir. Bu durumda kullandığı platforma göre tüketicinin ödeyeceği ÖİV bedelleri aşağıdaki gibidir:

- Karasal yayından izlemesi halinde ÖİV yoktur.
- Dijital uydu platformundan izlerse
  - Faturalı platform **%15** ÖİV'ye tabidir, (Platform bu ÖİV'yi tüketiciye yansıtmamaktadır.)
  - Faturasız platform ÖİV'ye tabi değildir
- IP-WEB TV platformundan izlerse normal internet hizmetinden kaynaklı **%5** ÖİV'ye ek olarak ekstra **%15** ÖİV ödenmesi gerekmektedir.
- Aynı yayının Mobil TV platformundan izlenmesi halinde,
  - abonelikli izlenirse ÖİV **%25**,
  - anlık data kullanımı olarak izlenirse faturalı hatlarda **%5**, ön ödemeli hatlarda ise ÖİV **%25**'tir.
- Aynı yayının yurt içi veya yurt dışı bir internet sitesinden izlenmesi halinde ise tüketiciye sadece internet genişbant hizmetlerinden alınan **%5** ÖİV uygulanmaktadır.

iii. SMS kullanımı ile ilgili mevcut durum:

SMS konusunda da ciddi bir karışıklık söz konusudur.

Mobilde SMS'deki ÖİV %25 iken sabit hatlarda SMS hizmetinde ÖİV %15'tir.

2009 yılına kadar operatörler arasında SMS ile ilgili ara bağlantı sözleşmesi yoktu. 2009 yılında SMS ile ilgili ara bağlantı sözleşmeleri imzalanmıştır. Ses hizmetlerinde olduğu gibi SMS'de de vergi farklılıkları devam etmektedir.

SMS ve MMS'in bir iletişim haberleşme hizmeti olup olmadığının ise ayrıca tartışılması ve temelde ÖİV kanunu kapsamı içine girip girmedikleri, ÖİV'ye tabi olup olmadıkları konusunun netleştirilmesi gerektiğine inanıyoruz.

Bulk SMS pazarında, Türkiye'deki KDV ve ÖİV nedeniyle yurt dışı operatörler üzerinden daha ucuz gönderim yapıldığı bir gerçektir.

ÖİV'ye ilişkin tüketici nezdinde kafa karışıklığı yaratan bir diğer konu da mobil cihaz üzerinden SMS gönderen bir tüketicinin %25 ÖİV ödemesi, ancak aynı mobil cihaz üzerinden karakter problemi olmaksızın e-posta gönderdiğinde ise %5 ÖİV ödemesidir.

Bilgisayar veya mobil telefon üzerinden MSN veya Skype ile sesli veya görüntülü görüşme yapıldığında yalnızca %5 ÖİV ödeniyor olması da daha çarpıcı bir örnektir. Bu durum yerli oyuncular için son derece rekabete aykırı bir durum oluşturmaktadır. Bu haksız rekabete düzenleyici kurumların engel olması beklenmektedir. Yakın zamanda Google, Microsoft, Facebook gibi şirketlerin konuşma maliyetlerini reklam ile finanse edip tüketiciye ücretsiz konuşma imkanı vermeye başlayacakları tahmin edilmektedir. Bu durumda vergi toplamak bugüne göre çok daha zor olacaktır.

iv. Katma Değerli Servislerle ilgili mevcut durum:

Belirtilen tüm mevcut durumlara ek olarak özellikle son yıllarda iletişim teknolojilerinin gelişmesi ile birlikte son derece ciddi kullanıcı sayısı ve mali büyüklüğe kavuşan "katma değerli servislerin" ayrıca değerlendirilmesi gerekmektedir.

TELKODER tarafından Sapanca'da düzenlenen Telekom Zirvesinde yaptığı açılış konuşmasında **Ulaştırma Bakanımız Sayın Binali Yıldırım** içerik servislerinden alınan ÖİV'nin doğru olmadığını ifade etmiştir.

Buna göre ister mobil operatör, ister sabit operatör veya internet servis sağlayıcısı üzerinden olsun, içerik olarak nitelenebilecek herhangi bir logo, melodi, oyun veya film servisinin temel olarak hiçbir şekilde ÖİV'ye tabi olmaması gerektiğine inanıyoruz. Ayrıca mevcut durumda tüketicinin aynı içeriği mobil operatör, sabit operatör veya internet servis sağlayıcı üzerinden temin etmesi halinde çok farklı ÖİV rakamları söz konusudur. Ek olarak tüketicinin aynı içeriği fiziksel bir mağazadan veya cihaz üreticilerinin uygulama mağazalarından alması halinde herhangi bir ÖİV bulunmamaktadır. Ülkemizin içerik üreticilerinin yabancı içerik servis üretici ve platformlarına karşı korunması şarttır. Şu ana kadar Apple'ın iPhone için geliştirdiği uygulamaların indirilme sayısı 1 milyarı geçmiştir, müzik albümlerinin önümüzdeki yıllarda tamamen dijital olması beklenmektedir. Dolayısıyla mevcut ve gelecek olan teknolojik gelişmelere uygun yeni bir vergi sisteminin kurulmasında büyük yarar olacağını önemle

vurgulamak isteriz. Bu konuda da reel sektör temsilcileri olarak her türlü katkısı vermeye hazır olduğumuzu belirtiriz.

III.SONUÇ:

Özetle; Maliye Bakanlığı Gelir Politikaları Genel Müdürlüğü'nün 2009 yılı faaliyet raporunda da ifade ettiği şekilde Özel İletişim Vergisi, ilgili şirketlerin hizmet sunum maliyetlerinde çok ciddi bir yer tutmaktadır. Bu durum sonuç olarak tüketicilere maliyet olarak yansımaktadır. Bu durumdan en büyük zararı hiç şüphe yok ki daha pahalıya hizmet alan tüketici görmektedir. Bu sebeple ÖİV konusunda yapılacak tüm çalışmaların içine tüketici dernek ve federasyonları muhakkak katılmalıdır.

Maliye Bakanlığı 2009 yılı faaliyet raporunda da bu konuya dikkat çekilmiştir.¹ İlgili rapordan bir bölüm aşağıda dikkatinize sunulmaktadır:

“İletişim hizmetleri üzerindeki vergiler, hizmet sunum maliyetlerinin önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Katma değer vergisine ek olarak alınan özel iletişim vergisi (ÖİV), vergi yükünü artırdığı gibi mobil ve sabit iletişim hizmetlerine uygulanan farklı ÖİV oranları, benzer hizmetler arasında adil olmayan bir vergi yükü yaratmaktadır. Bu nedenle, ÖİV hizmetler arası farklılıkları ve hizmet sunum maliyetlerini azaltacak şekilde yeniden düzenlenecektir. Böylece, iletişim hizmetlerine olan talep ve kullanım artırılabilecek, benzer mobil ve sabit hizmetler arasında eşit rekabet ortamı oluşturulacaktır”

Mevcut vergi karışıklığı içinde öncelikli olarak hızla bir sadeleştirme-eşitleme yapılmalı, bu düzenlemeyi takiben yapılacak çalışmalarla var olan bu aşırı vergi yükünün nasıl ve ne şekilde hafifletilebileceği konusunda çözümler bulunmalıdır.

Mobil Servis Sağlayıcı İş Adamları Derneği olarak yapılacak sadeleştirme-eşileştirme çalışması kapsamında, yukarıda belirttiğimiz gerekçelere dayanarak katma değerli servislerin ÖİV'den muaf tutulması gerektiğini bir kez daha dikkatinize sunar, konuyla ilgili yapılacak her çalışma içinde etkin bir katılım sağlayacağımızı ve elimizden gelen her türlü desteği sunacağımızı belirtmek isteriz.

Saygılarımızla,

Mobil Servis Sağlayıcı İş Adamları Derneği

1. Maliye Bakanlığı 2009 yılı faaliyet raporu; **2.2.2.6 Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eki Eylem Programı (2006-2010)**
<http://www.gep.gov.tr/fileAdmin/others/GepFaaliyet2009.pdf>